

Motion till riksdagen 2024/25:1152

av **Charlotte Nordström (M)**

Införande av ett integrationskontrakt för personer som beviljas uppehållstillstånd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda möjligheten att införa ett integrationskontrakt för personer som beviljas uppehållstillstånd i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Integration är en avgörande faktor för att Sverige ska kunna fungera som ett välfärds-samhälle. Framgångsrik integration handlar inte bara om att ge individer rättigheter och tillgång till sociala tjänster utan även om att tydliggöra de skyldigheter och det ansvar som följer med uppehållstillstånd i Sverige. Vi behöver ett strukturerat sätt att säkerställa att nyanlända personer förstår och accepterar de grundläggande principerna för det svenska samhället.

I detta sammanhang skulle inspiration kunna hämtas från den tyska modellen med ett så kallat integrationskontrakt (Integrationsvereinbarung). I Tyskland fungerar detta kontrakt som en överenskommelse mellan samhället och den nyanlända individen. Ett liknande system skulle kunna bidra till att stärka integrationen i Sverige genom att tydliggöra både rättigheter och skyldigheter samt främja demokratisk förståelse och ömsesidig respekt.

Grundläggande principer för ett integrationskontrakt

Ett svenskt integrationskontrakt bör tydliggöra följande:

1. Demokratiska värderingar och ömsesidig respekt

2. Personen som beviljas uppehållstillstånd ska förpliktigas att respektera de demokratiska värderingar som Sverige vilar på, inklusive mänskliga rättigheter, jämställdhet och yttrandefrihet.
3. Svensk lagstiftning och individens ansvar
4. Kontraktet ska även innehålla ett åtagande att följa svensk lagstiftning samt att aktivt bidra till sin egen integration genom exempelvis språkstudier, utbildning och arbetsmarknadsåtgärder.
5. Rättigheter och möjligheter
6. Samtidigt bör kontraktet klargöra de rättigheter som individen åtnjuter i det svenska samhället, såsom tillgång till utbildning, sjukvård och socialt skyddsnät. På så sätt balanseras individens skyldigheter mot de rättigheter som samhället erbjuder.

Fördelar med ett integrationskontrakt

- Tydliga förväntningar: Genom ett formellt kontrakt tydliggörs samhällets förväntningar på individen från första dagen, vilket skapar förutsättningar för en mer strukturerad och framgångsrik integrationsprocess.
- Ansvarsfördelning: Kontraktet kan fungera som ett verktyg för att skapa ömsesidig förståelse för att integration är ett gemensamt ansvar där både den enskilda individen och samhället måste göra sitt.
- Förebyggande av konflikter: Genom att tidigt klargöra rättigheter och skyldigheter kan integrationskontraktet bidra till att förebygga missförstånd och konflikter i framtiden.

Regeringen bör ges i uppdrag att överväga att utreda möjligheten att införa ett integrationskontrakt för personer som beviljas uppehållstillstånd i Sverige. Utredningen bör omfatta en analys av den tyska modellen och andra liknande system i Europa, och anpassas till svenska förhållanden. Det bör även undersökas hur kontraktet praktiskt kan tillämpas och följas upp samt hur det kan integreras i befintliga integrationsprocesser.

Ett välfungerande integrationskontrakt kan bli en viktig byggsten för ett mer sammanhållet och välfungerande samhälle där alla som bor i Sverige förstår sina rättigheter och skyldigheter och tar ansvar för sin del i samhällsgemenskapen.

Charlotte Nordström (M)